

ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

Rüştü ASYALI

Nuri ONAT

Birdal TOKAT

Ahmet SAMUR

Nevzat ASYALI

Halit HOCAOĞLU

M. Cavit ALPASLAN

Memduh SOYLU

Dr. Kriton DİNÇMEN

Akif UĞURLU

Mehmet ORHAN

Oya OTMAN

Birol KORKMAZ

9/92

Değerli Hemşehrilerimiz,

Saygıdeğer Okurlarımız

AĞIN DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

Yirmibeşyıl önce kaynak
olduğu gibi, Öncelikli ve ileri
öğretim kurumlarına kaynakça
ve ek bilgi başvuru kitabı
olmaktadır.

Milli kütüphane ve Basın
Kurumlarının arşivinde yer
almaktadır.

Dergiye sahip olamayanlar
tüm sayıları, sayısı eksik
olanlar eksik sayıları isteyerek
tamamlayıp ciltletmelidirler.

Çocuklarımıza ve gelecek
kuşaklara bırakabileceğimiz en
kıymetli hazinedir.

YAZI KURULU

AĞIN DERGİSİ
SİZLERİN KATKILARI İLE
DAHA GÜÇLÜ OLACAK
LÜTFEN SİZDE ABONE ÜCRETLERİNİZİ
PTT 101843 NOLU
ÇEK HESABINA YATIRIN

ABONELERİMİZ

- 154 - Ahmet NİKSARLI
Boğaziçi Üniversitesi Yayın
İşleri Şube Müdürü
Bebek - İSTANBUL
- 155 - Y. MURAT SOYLU
Ümitköy Binsesin Sitesi No: 10
ANKARA
- 156 - Nedim - Münire
GENÇOSMANOĞLU
Şehit İsmail Erez Sokak No: 7/6
Maltepe - ANKARA
- 157 - Nuran ALPASLAN
Altınpark Mahallesi Tuğrulbey
Sokak No: 28/10
Hasköy - ANKARA
- 158 - M. Sabit AYDIN
İstanbul Caddesi No: 68
ANKARA
- 159 - Ali SEYHUN
Pichelsdorfer Str. 108 1000
BERLİN 20 DEUTSCHLAND
Tel: Ev: 9949/30/3324506
- 160 - Sefa GÜRMAN
Pamir Caddesi No: 3/11 Tel:
Ev: 115977
Bahçelievler - ANTALYA
- 161 - Ö. Oktay GENÇOSMANOĞLU
Birlik Mahallesi 1. Cadde
Nilkent Sitesi C-Blok No: 15
Tel: Ev: 440 97 91
Çankaya - ANKARA
- 162 - Salih YERGIN
Genel İş Lojmanları 11. Blok
No: 9
Batı Sitesi - ANKARA

Sahibi
AĞIN Kültür ve Dayanışma Derneği
Adına
Dr. VÂKIF ÖZKUL

★

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
MUAMMER NİKSARLI

★

Yazı Kurulu
Nihat ASYALI
Dr. Vâkif ÖZKUL
Nihat İSPİR
Rüştü ASYALI
Muammer NİKSARLI
H. Cüneyt ÖZKUL
M. Cavit ALPASLAN
Yıldız İRENGÜN
Nadir YILMAZ

★

Yazışma Adresi
Necatibey Cad. Uysal Apt. No. 20/16
Tel: 230 11 54 06430 - ANKARA

★

PTT 101843 NOLU
Çek Hesabı

★

Gönderilen yazılar yayınlansın
yayınlanmasın iade edilmez ve
telif ücreti ödenmez

★

DERGİMİZ AYDA BİR ÇIKAR
Yıl: 2 Sayı: 13/1992
Dizgi-Grafik: Biçem Dizgi Üniteleri
Baskı: Tarhan Ofset - 229 91 55
Ön Kapak: Bir Yıllık AĞIN

ÇOK YAŞA "Ağın"

Sevgili "Ağın"!

Sevgili "Ağın"ların, ikinci güzel çocuğu; ikinci yılın kutlu, ikinci yaşın mutlu, her yaşın verimli, başarılı, aydınlatıcı olsun... Çoook yaşa!

Ben, senin birinci kardeşim "Ağın"ı da tanırım, bilirim; o da iyiydi, hastı... Özdeni, bizdeni... Şimdi, kitaplıklarımızın raflarında-nerdeyse-otuz yıllık anılar ve birikimlerle yüklü ciltlerinin sayfaları arasından, bizlere göz kırıp, gülümsüyor. Ve... seni de, sevgiyle, özenle (hani, nasıl derler, ağabey sefkâti ve dikkatiyle) izliyor haaa... Haberin ola!

Bizler, yani, okuyucuların da, izliyoruz seni... Neler yaptın, neler yapıyorsun, neler yapacaksın, nasıl yapacaksın, niçin yapacaksın? Yani, gözümüz sayfalarında... Gel, istersen, bir de neler yapmalısın konusunda söyleşelim seninle, bizbize - dizdize... He mi? Ey, heee!...

Sevgili "ağın"!

Sen, yöremizin sesi olarak; ülkemizin ve dünyamızın, dünü-bugünü-yarınını "merak eden", izleyen, gözleyen, ayak uyduran, "çağdaş" bir dergi olarak, var mısın? Evet, -nerdeyse otuz yıldır- varsın! Ayrıca, ilk kardeşin "ağın"da öyleydi... Sen de o yoldasın elbette! Hani ... yani... bizimki de dost önerisi, hoş gör! (Açıkçası, ben kendimi sorguluyorum, "ağın" bahâne!)

Sayfalarını her düşünceye, her tartışmaya açık tutmalısın... Özgür düşünceden yana olmalısın... Ama, okuyucuya yaranayım diye de-genelde yapıldığı gibi- işin ucuzuna kaçmamalısın... Adın "ağın" sanın da "Düşün ve Sanat Dergisi" olduğuna göre, **HİÇBİR KONUDA TUTUCULUK** senin sayfalarında, tutunacak yer bulamamalı... Siyasal tutumun bile, sana özgü bir "Düşün ve Sanat" imbiğinden süzülüp, geniış bir okuyucu kitlesinin sağduyusuna ve beğenisine seslenmeli... "ağın" dergisi, Türkiye'nin ve Dünya'nın aydınlanması, sağlığı, güçlenmesi için gerekli kavgayı vermekte gecikmemeli... Ön safta yerini almalı... Aman, yanlış anlaşılmasın; sayfalarından "kan" damlamasın, "ses" gelsin. Çünkü, bu gün gündemde, "Konuşan Türkiye" var... "Çok seslilik" var. "Çok seslilik" in bir parçası da sen ol... Bak, sana ne diyeceğim... Sen...

Senden çok şey mi bekliyoruz? Eee... ne yapalım, sevgili "ağın"? Çocuklarımıza -belge olarak- bırakacağımız, önemli varlıklarımızdan biri de sensin... Sen, bizim "sesimiz"sin...

.... derkenn, sevgili Ağın'lar, dergimiz "ağın" bizim yazımıza, burada bir virgül koydu... biz de durakladık... (Hani, heyecana gelip, dergimizin ikinci yaşını kutlamak için, "fıraklı" bir yazı "döktürmek" için oturmuştuk ya, daktilonun başına?) Ne oluyor... dedik!

Aldı "dergimiz", görelim ne söyledi:

"Ey, heee... anladım ki

Ben sizin sesinizim

Madem ki sesinizim

Nerde beni koruyan

Ne okuyan-ne okutan

Nefesim bile çıkmaz

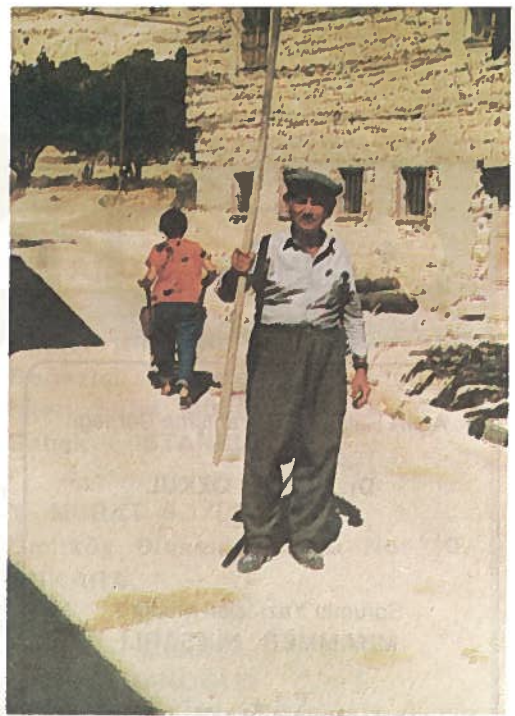
Nerde ki sesinizim...?"

"AĞIN DERGİMİZİN İKİNCİ YILI KUTLU, İKİNCİ YAŞI
MUTLU OLSUN..."

Rüştü ASYALI
Eylül'92

**Sakkalligilin Hanife Bacı
Leblebi Yapıyor
(26/8/1986)**

**Sofugilin Ahmet Dayı Elinde
Sopasıyla, Bankayımı Yoksa
Camiyimi Bekliyor?
(16/9/1988)**

**Deli Hakkı'nın Acep Ne
Peşesi Var?
(27/7/1988)**

**Dalkıran Bacı (Emine Yiğit)
Ağın'a Dalmış
(19/10/1987)**

**A
Ğ
I
N
D
A
N

E
S
İ
N
T
İ
L
E
R**

HEY GİDİ HEY...!

Fotoğraflar: H. Cüneyt ÖZKUL

TARİH BİLİNCİ

Yazan: Nuri ONAT

Bugün, hepimizi ilgilendiren bir konuya değinmek istiyorum. Bu konu, tarih bilincidir. Ancak, konuya girmeden önce, bilincin ne anlama geldiğini çeşitli sözlüklerden anlamaya çalışalım.

Türk Dil Kurumu'nun çıkardığı "Türkçe Sözlük"te tanım şöyle: "Bilinç, insanın kendisini ve çevresini tanıma yeteneğidir. Bir toplulukta ruhsal etkinliğinya da durumların tümüdür.

Ruşen Alaylıoğlu ile Dr. Ferhan Oğuzkan'ın ortaklaşa yayımladıkları "Ansiklopedik Eğitim Sözlüğü"ndeki tanım da şöyle: 1- Duyum, heyecan, düşünce veya başka ruh faaliyetleriyle nitelenen hal, 2- Ben'in kendi faaliyetinin farkına varması, 3- Geniş anlamda zihin, 4- Bir toplulukta ruh faaliyetlerinin veya durumun tümü.

Türk Dil Kurumu'nun çıkardığı, Prof. Bedia Akarsu'nun hazırladığı "Felsefe Terimleri Sözlüğü"nın tanımı da şu: İnsanın kendisi, yaşantıları ve dünya üzerindeki bilgisi, aynı zamanda da düşünme ve kendini tanıma yeteneği. Ben'le ilgili bütün yaşantıların tümü.

Gene Türk Dil Kurumu'nun çıkardığı, Doç. Mithat Enç'in hazırladığı "Ruhbilim Terimleri Sözlüğü"ndeki tanıma gelince; Algı ve bilgilerin anlıkta duru ve aydınlık olarak izlenme süreci, deniliyor.

Yukarıdaki tanımlardan şu sonuç çıkarılmaktadır: İnsanın kendisini ve çevresini tanıması, algı ve bilgilerin duru ve aydınlık olarak belirlenmesi süreci. Yalnız, her bilim dalının kendine özgü anlatımı olduğu için,

tanımlar değişik gibi görünebilir. Oysa, öyle değildir.

Burada bir sözcük üzerinde durmak istiyoruz. Bu, anlık sözcüğüdür. Anlık, şöyle tanımlanmaktadır: Duygu ve istençten ayrı olarak düşünme yetisi. Buradaki "Yeti" yeti sözcüğü, yetenek anlamında değil, eski terimle "müdrake" yani bir şeyi kavrayabilme, yapabilme gücüdür.

Görüldüğü gibi, en kısa, en özlü tanımı ruhbilim yapmaktadır. Çünkü, "bilinç" bir ruhbilim konusudur. Bilgi ve algıların anlıkta duru ve aydınlık olarak izlenme yeteneği. Bu tanım, bundan önceki paragrafta verilmişti. Buna göre sağlam bir tarih bilincine ulaşmak için, duygularımızı, istençlerimizi tarihsel olayların dışında tutacağız. Ancak, bu yolla duru, aydınlık ve net tarih bilincine varabiliriz. Bu da, temiz, sağlam, nesnel, sonuç olarak bilimsel nitelik taşır. Tarih bilincinin belirmesi bakımından önkoşul olmaktadır.

Şimdi, bu noktadan hareketle tarih bilinci konusuna gelebiliriz. Tarih bilinci, tarihsel olaylara bakarken, onlara yaklaşırken, onları duyulara, istençlere, ulusal coşkulara kapılmadan oldukları gibi görmektir, gerçeği, doğruyu yansıtan bilgilere, yargılara varmayı gerektiren verilere ulaşmaktır. Bakınız, Büyük Atatürk 1923 İzmir İktisat Kongresi'nde ne diyor: "Efendiler, bir ulusun yaşamsal nedenini, gönenç ve mutluluğunu oluşturan ekonomi ile uğraşmaması, uğraşamaması dikkat çekicidir. Buna göre, biz de bu konularla uğraşmamış isek, bunun gerçek nedenlerini geçirdiğimiz dönemler de özellikle

tarihimizde arayabiliriz. Böyle bir inceleme yaptığımızda, söylemek zorundayız ki, biz, şimdiye değin gerçek, bilimsel, olumlu anlamda bir ulusal dönem yaşamadık. Buna göre de ulusal bir tarihimiz olmadı." Şimdi anladınız mı, o dâhinin en çok Türk Tarihi ve Türk diliyle uğraşmasının nedenlerini?

Ulu Önder, bu sözleriyle çok acı bir gerçeği dile getirmiştir. "Şimdiye değin ulusal bir tarihimiz olmadı." Bu saptama, acı olduğu kadar utandırıcıdır da. Ama Atatürk, bu sözleriyle nerelerde bulunduğumuzu, ne işlerle uğraştığımızı gösteriyor. Bunun içinkî, ilk yaptığı iş, Türk tarihini aydınlığa çıkarmak olmuştur.

Tarih bilinci, tarihsel olaylara bilimsel, yansız, evrensel yaklaşımla oluşur, gelişir. Yoksa masalsı tarih anlayışından hiç ayrılamayız. Bu da, doğrudan doğruya ayırmazlık içinde yaşadığımızdan başka bir anlama gelmez. "Üç yüz aslandan bu vatan, kaldı bize yadigâr / İleri ileri arş ileri / Alalım düşmandan eski yerleri." Cumhuriyet ilanına kadar tarih görüşümüz bu idi. Kendimiz bile, kendimizi 300 kişilik bir oymak sayıyorduk. Sanki sizden önce gelenler, Bizans'ın karşısına dikilenler, Anadolu'ya uygarlık getirenler Türk değilmiş gibi. Böyle tarih bilinci yeşerir mi?

Kimi kez tarihsel oyalların nedenleri yüzlerce, binlerce yıl önceki olaylara dayanır. Bu kuru kuruya söylenmiş bir söz değildir. Bir örnek mi istiyorsunuz? Alın size en canlı örnek. Zaman zaman hortlayan haçlı ruhu nedir? Nerdeyse Haçlı Seferleri olduğundan bu yana 1000 yıl geçti. Aydın Batı'nın olmasa bile, bağınaz yığınları hâlâ sürükleyebiliyor. Bosna Hersek'te, Karabağ'da, Nahcivan'da yapılan soykırımı, daha da başkaları haçlı ruhuna dayanmıyor mu? Dayanmıyorsa, neye dayanıyor ya, söyley misiniz, lütfen? Kıbrıs'ta öldürülen masum insanların, kurşuna dizilen insanların, banyo küvetlerinde öldürülenlerin günahları ne idi? İnsan oldukları mıydı?

Tarih, yalnızca geçmiş zamanla ilgilenmez. Bugünle de ilgilenir ve yarınlara ışık tutar. Bütün bunları öğrenmeyeceğiz, Memun şöyle yaptı, Mütevekkilallah böyle

yaptı diyeceğiz, Muaviye'nin oğulları, kızlarını bir bir adlarıyla anacağız. Bunlardan bize ne? Hâlâ bu işin peşinde olanlar, dikkat etsinler, bir gün gelir bu ulus, gerçek tarihinin bilincine varır. O zaman sizler, kocaman dünyada barınacak yer bulamazsınız. Bu ulusun yazgısıyla kumar oynamak, günahtır, ayıptır, utanmazlıktır...

Haçlılar Savaşı ya da Haçlı Seferleri, Hıristiyanlıkla Müslümanlığın çatışması değildir. Bu seferlerde, Rönesans dirilen, Reformasyonla ulusallığın mayasını koyan, eski değer yargılarını atıp yenilerini alan Batı ile, yeniliğe bütün kapıları kapayan kör, sağır Doğu'nun hesaplaşmasıdır. Bu hesaplaşma bugün de sürüyor.

Tarih bilinci, önce insaninkendini tanımasıyla başlar. Bu olmadıkça tarih bilincine varılamaz. İnsanın kendini tanıması, şu demektir: Toplumdaki yerim neresidir? Bu yerin gerektirdiği görevleri yapabiliyor muyum, yoksa bir asalak mıyım? Tarihsel olayları eleştirebiliyor muyum, yoksa meddahlık mı yapıyorum? Bugüne değin niçin geri bıraktık, uygarlık yoluna girmemiz olanaksız mıydı? Kişisel saltanat sürenlere önce payanda olanlar, yeniliğe yönelik bir kıpırdanma olduğunda, ulusun da, kişisel saltanat sürenlerin de karşısına geçip kelle isteyenler kimlerdi? Yurdu çıkar çevrelerine göre parselleyenler, memleketi ne duruma sokmuşlardı? Her yeniliğe yönelişte din elden çıkıyor... naraları atarak yurdu kan gölüne çevirenler... Kabakçı Mustafalar, Patrona Haliller, Derviş Vahdetiler, Şeyh Saitler, Menemen başkaldırcıları, Delibaşı isyancıları, Düzce, Yozgat başkaldırcılarının elebaşları, değil orduları, bir mangayı bile yönetmekten yoksun kimselerdi. Bunları ileri sürüp arkalarından köpek hüşletir gibi hababam, debabam diyenler kimlerdi? Bunların hepsi, görülen kişilerle, bilinen olaylardır. Ya bilinmeyenler, onlar neredeler dersiniz?

Bu ve benzeri soruları sorup doğru yanıtlar verenler, tarih bilincine ermişler demektir. Tarih bilincine ermek, mutlulukların en büyüğüdür. Bu mutluluğa, ancak cumhu-

riyet'ten sonra erebildik. Ama daha çok ek-siklerimiz var olduğunu da unutmayalım.

Gerçekten de, Cumhuriyet dönemine değin ulusal bir tarihimiz yoktu. Bu olmadığı için de, tarih bilgimiz, ümmet çevresinden gelen, zorlamalara dayalı bir Arap tarihi görüşümüz vardı. Allah, Allah, bu nasıl işti... Kendi tarihimizi bırakıp başka ulusun tarihiyle uğraşıyorduk. Buna, insanlar değil, saksağanlar bile güler. O zaman da ozanın dediği olur: "Gülerim ağlanacak halimize Kahkaha-i ye's ile."

Cumhuriyet döneminden önceki tarih anlayışımız, Abbasi ve Emevi halifelerinin serüvenlerine dayanıyordu. Çok gerekmiş gibi, onların adlarını teker teker bilirdik. Bilirdik de ne kazanırdık? Hiç bir şey... Arap nereden gelip nereye gidiyordu. İşte bunu bil-miyorduk. Gerçekte Arap, yürümüyordu ki. Ya ne yapıyordu? Ne yapacaktı, hep yerin-de sayıyordu... Bugün de olduğu gibi.

Yüzyıllardır süregelen bu arapseverlik yerine biraz olsuntürkseverlik yapamaz mıydık? Dinadına yaptığımız bu yanaşmanın, İslam dininin evrensellikten kopmasından başka neye yaradı? O temiz dini doğal saflığından ayırmadık mı? Peki ayırdık da ne kazandık? Kimi celallikler, patronalılıklar, kasakçılıklar, vahdetlilikler... vb. gibi yobazlıklar, bağınazlıklar değil mi?

XXI. yüzyıla hazırlanan insanlık, ülküsel ve ideolojik savaşları çok gerilerde bıraktı. Şimdi, özgürlüğe, insan haklarına, hukuk devleti-ne, tüm insanların mutluluğuna, gene tüm insan-ların gönencine dayalı bir savaşım var. Hem de topsuz, tüfeksiz, atom bombasız süren bu savaşım, eski kaleleri yıkıyor, onların yerine insan onuruna yeni kaleler örüyor. Bu kalelerin burçlarına gönencini, mutluluğunu simgeleyen bayraklar çekiyor. Bu bayraklar altında toplanmaktan çekinen beyinler, hiç unutmazınlar aldaniyorlar, hem de çok alda-tıyorlar.

Cumhuriyetten önceki eğitim dizgemiz ezbere dayandığı için, zamanla bizi bir tarih bilincine ulaştırmadan uçup gidiyordu, okuduğumuz konular. Üstelik Asyalı ulusların

ne dünlerini, ne de bugünlerini biliyorduk. On-larla ilgili kimi bilgi kırıntıları da masal düze-yinden başka bir şey değildi. Bu konulara gereken önemin verilmemesi yüzünden de, insanın tarihi yaptığını, tarihsel nedenlerin de uygarlık kaynağı olduğunu ne biliyorduk, ne de düşünüyorduk. Büyük Ata'nın buyurduğu gibi, tarihimiz yoktu ki, bilincimiz de olsun.

Tarih bilinci, önce ulusal düzeyde oluşur. Ondan sonra da, dağdan kopan bir çığ gibi büyüyerek evrenselliğe ulaşır. Tarih, duygula-ra, istençlere seslenirse, sonunda aşırı ulusçuluğa (şovenizme), ırkçılığa, totalitariz-me yol açabilir. Hitler Almanyasında, Musoli-ni İtalyasında olduğu gibi. Bu da, bireydeki, toplumdaki tarih bilincini söndürür, öldürür. Büyük yıkıntılar, hep bu gibi durumların son-larında ortaya çıkmıştır. Molla vaizleriyle, molla kışkırtmalarıyla ve molla mantığı ile birey de, toplum da sürekli olarakeski çöp-lüğünde eşinir. Bunda hiç kuşkunuz olmasın.

Osmanlı'nın durumunu düşünelim, bir kez. Yurttaşları üç kıtada koşturuyor. Elde ettiği nedir? Elimizi buluncumuz (vicdan) üstüne bastırarak yanıt verelim: Hiç bir şey... Bir şey elde edemediğiniz gibi, genişleyen topraklarda denetim güçleşiyor, ödün üstüne ödün veriliyordu. Dış seferler yüzün-den iç sorunlarla uğraşmaya olanak kalmı-yordu. Bu da yetmezmiş gibi, Reformasyon, Rönesans, Fransız Büyük Devrimi'nin ürettiği düşüncelerin dışında kalınıyor, onların getir-dikleriyle ilgilenilmiyor, daha doğrusu, bu ye-nilikleri, Osmanlı'nın usu, beyin gücü alamı-yordu. Bu nedenle, Paris'e gönderilen Türk elçisi, bu oluşumları zındıklık olarak nitele-miştii.

Yukarıda saydığımız ortam ve koşullarda, tarih bilinci tutunacak bir dal, yaslana-cak bir payanda bulamayacaktır. Bugün hâlâ bizi bu daldan, bu payandadan yoksun bırakmak isteyenlerin bulunması, çok acı bir gerçektir. Bu heyula tepemizde tepindikçe, işlerimiz gene yavaş yürüyecektir. Tek tek bilinçlenenlerimiz olsa bile, ulusça bilinçlen-memiz gecikecektir ki, bu büyük bir yitim ola-caktır.

BİR DAHA... MERHABA "SEVGİ"

"Sevelim - Sevilelim" diyenin torunuyum
Her kim "sevi" demişse
Ben onun uyuğuyum

Sofokles demişti ya
Antigone söyledi
"Paylaşmaya geldiğim kin değil
Sevgi" dedi

Şiire girmeyesi Haçlı'lar baş keserken
Binüçyüz'ün başında
Cânım Anadolu'mda
İnsan insan deyip gezen
Hacı Bektaş'ım vardı
Toprağımı
O'nun serptiği "sevgi" tohumu sardı
Tohum tomurcuk verdi
Canlar-canı Yunus geldi
Geldi ve dedi ki

"Sevelim-Sevilelim" diyenin torunuyum
Her kim "sevi" demişse
Ben onun uyuğuyum

Asyalı'yım derim ki
Duyarım "şair" gibi
Yazarım "şiiir" gibi
- Şu görüşüm çok mu dar-
"Mağrur olma Sofokles'im
Senden büyük Yunus var"

Gelmedik "dava" için
Madem işimiz "sevi"
"Gönüller yapmaya geldim"
Diyenin peşindeyiz
Yineleriz bir daha
Dinmez özlemimizi

Ve bir daha deriz ki
Merhaba "sevgi"

Rüştü ASYALI / 1992

ÖLENDEN YAŞAYANA MEKTUP

Birdal TOKAT

Öğretmenim, Meslektaşım, Arkadaşım Ve Sevgili eşim Mednan,

Bir iki kelimeye sığmayan hitap şekliyle başladım yazmaya. Hayatım boyunca sana sadece bir isim vermek yetmedi bana. Daha doğrusu uzun olmayan ömrüme sığdıramadım seni. Beni affet canım... Toz pembe umutlarıma geldin temiz ve vefalı. Umutlarını paylaşmaya yetmedi ömrüm. Üstelik acılarımı yaşattımsana, büyük fedâkârlıklar yaparak yoruldun. Ve tüm gayretine rağmen yalnız bıraktım seni... Samimi konuşmak gerekirse; bu son, en uygun sondu bizim hikâyemizde. Dökülmüş saçlarımla, kortizonla şişirilmiş balonlara benzeyen yüzümle, dermansız cılız bedenimle daha ne kadar beraber olabilirdin ki?..

Hava alanına getirildiğimde elinde elimden çıkardığın yüzüğüm vardı. Kesip sakladığın saçlarımla arkadaşlarıma gösterirken çok yorgun-

dun Mednan'cığım, çok yorgundun... Hastalıkla geçen zamanların ağırlığına bir de ölüm eklenmişti. Bir sana, bir de çiçeklerle süslenmiş tabutuma bakanlar sevgin karşısında ölüme özenmiş gibiydiler...

Beni memleketime bırakıp döndüğünde evimize girmen zor oldu. Hasta bir kadının cılız nefesini, titrek iniltisini arar gibiydin. Eşyalarımla konuştun onları toplarken. Müşterek dostlarımıza mektuplar yazdın bir bir, papatyalar arasında çekilmiş resmimi gönderdin. Acılarımı yaşarken dahi dopdoluydun, ince ve zarif halinle güzellikler sergiliyordun. Sonra cevaplar aldın onlardan. Teselli veren dost cevaplar. "Bize gidenden kalan en değerli hatırasın" dediler. Onlar da saygıyı, sevgiyi en güzel biçimde sundular sana. Eşimle, dostlarımla, bıraktıklarımla gurur duydum... Sonra, bu yalnızlığın çekilmeyeceğini düşünmeye başladın. Haklıydın Sevgili Mednan, çok haklı-

dın. Madem ki ben yoktum, tabii ki biri olacaktı hayatını paylaşan...

Ah Mednan Ah... imkânım olsaydı da bu seçiminde de sana yol gösterebilseydim... Yorgun, kırık dökük bir döneminde çocuğun olabilecek yaşta bir genç kızın hayatına karışması sana neler getirir, senden neler götürür, düşündün mü hiç?.. Sana gençlik yıllarını, genç bir kadınla paylaşmanın hazzını hiç mi yaşatmadım ben? Bugün yorgun başını, yorgun gövdeni bir gençlik hevesi için zorlaman niye? Sararmış sonbahar yapraklarını birbir yerden toplayıp dallarına tekrar eklesen, yemyeşil ilkbaharlar yine gelir mi dersin?... O küçük kızın dünyasında aksayan birşeyler olmasa, babası yaşındaki bir erkeğe duyduğu hayranlığı evliliğe kadar götürmeye cesaret edebilir miydi?.. Çocuklarının bu evliliğini engellemeyen, yahuatta engellemek istemeyenanne baba nasıl bir ruh hali içindedir, düşündün mü hiç? Eksik birşeyler var ortada. İşte bu boşluklar, bu şartlarda doldurulamaz Mednan'ım. Yazdıklarımla seni kırmayı hiç, ama hiç istemiyorum. Yaşadığım sürece buna ne kadar özen gösterdiğimi bilirsin. İnan bana sadece mutsuz olmandan korkuyorum. Bunun içindir ki en küçük ihtimalleri dahi önüne getirip, yardımcı olmak için çırpınıyorum. Sen mazbut, gelenek ve göreneklere bağlı bir insansındır.

***

Küskünlüklerin olsa dahi, yurdunun insanına, değer yargılarına önem verirsin. Sen katıksız, tertemiz bir doğu adamısın. Aksayan birşeyler oluyorsa çok üzülürsün Mednan'cığım, çok üzülürsün...

Evliliğin çok parlak başlayan birkaç gününden sonra, çalışma odana çekilip yazılarına dala-caksın. Hatta bazı geceler masanın başında uyuyup kalacaksın. Ben, gençliğimi gençlikle yaşadım. Yorgunluğunda yorgunluğum başladı. Oysa O, duman duman tüten yirmibeş yaş heyecanı ile dansetmek isteyecek, sevişmek isteyecek sık ve uzun... Sonra, şikâyetleri başlayacak

ve hayranlıklarının yerini kinleri alacak. Belki de kendi yaşına uygun delikanlılarla beraber olma arzusu duyacak, arkadaşlarının genç kocalarına imrenecek. Böylece herşey, büyüsünü kaybetmeye başlayacak. Her genç kadın bir çocuğa sahip olmak hevesi ile evlenir. Birlikte tadamadığımız evlât sevgisini onunla yaşadığını düşünüyorum. Gerçekleşmemiş bir arzuya kavuşmuş olmak, ilk önce seni mutlu edebilir. Sen O çocuğa ne verebilirsin sevgili Mednan? Çok yaşaman en büyük dileğimdir, fakat belirli verilere göre O çocuk babasızlığın acısını, büyümeden yaşamaya mahkûm olacaktır. Hatta sizi bu yanlış evliliğiniz için suçlayabilirler de...

Yaşça kendinden küçük kadınlarla evlenmiş dostlarımız vardı. Ya ayrılıklarla sonuçlandı bu evlilikler, ya da öylesine sürüp gidiyordu. Bizim dengeli birlikteliğimiz yanında, onların yaşadıklarının özenilecek bir yanı var mıydı? Bu yanlış ölçüyle mutluluğu bulmuş kaç çift görebilirsin?

Ben sadece senin mutlu olmanı istiyorum, Mednan. İyi düşün. Beraberliğimizde hiç yanlışın olmadı. Bugünden sonra da yanlışsız, temiz, akıllı, övündüğüm Mednan olarak yaşaman dileğimdir. Aklında benim en kıymetli varlığıma gençliğini vermek isteyen O küçük kıza teşekkür etmeliyim. Benim Mednan'ımı benim gözümle görüp, benim yüreğimle severse, sevinirim.

Gözlerini hafifçe kısararak ağır ve sakin olmaya çalışan suçlu çocuklar gibi bakıyorsun, görüyorum. "Güliz'ciğim, izin ver bana. Bu evliliği yaşamak istiyorum. Olmadığı yerde de biter." der gibisin, duyuyorum. Gerçekten duyduğum ses senden geliyorsa bu denemenin seni hudutsuz saadetlere götürmesi en büyük dileğimdir.

Yazılarım ihtimallerden doğmuş uyarılar taşıyorsa, hoşgör beni. Madem ki ben yokum, benim yerimi dolduracak bütün güzellikler seni-nolsun. Yanılmanın saadetini çok görmesin bana Tanrı ve seni yanlışlıklardan korusun. Sana herşey, herşey için teşekkür ediyorum. Çok mutlu ol Mednan'ım, Çok mutlu ol...

G Ü L İ Z

YAŞIYORUM!

Ben bir köylü çocuğuyum
Elden kaderim aldılar.
Elim tez ekmek tutsun diye
Leyli mektebe saldılar.

Çocuktum eski giyerdim.
Şimdilerde giyilmiyor.
Kurbanlarda hep et yedik,
Suyuyla ben yaşıyorum.

Nefes almak hüner oldu
Yıllar, yılı alıyorum!
Pafto ceket hepsi soldu
Hem, şehirde yaşıyorum!

Dua ediyorum Rabbimize,
Rızık versin hepimize.
Kimi evde her gün mangal
Kokusuyla yaşıyorum.

Lokmalarım düğüm düğüm
Doğrudur hep dediğim
Zehir zikkim her yediğim
Örneğin ben yaşıyorum.

Dağ yarılmış, çağ atlanmış
Bir tutulmuş, bin haklanmış
Hançer yaraya saplanmış
İşte böyle yaşıyorum.

Kötülüğe uzanmadım.
Her gün her gün eriyorum.
Çalışmaktan usanmadım,
Ulanarak yaşıyorum.

Kimler geldi, kimler geçti
Gelen gideni özletti
Çirkin, güzelı katletti
Oh ne âlâ yaşıyorum.

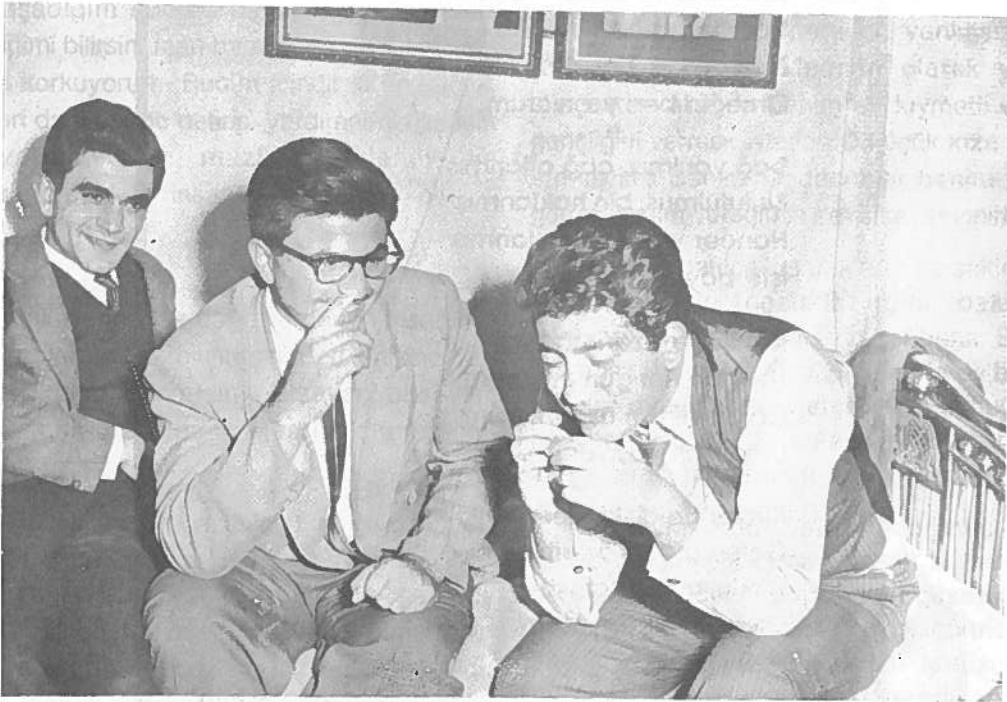
Ahmet SAMUR
1988-Merter

AĞINIMIZIN SEVGİLİ OSMANI

Nevzat ASYALI

Dergimiz "AĞIN" yeniden yayınlanma-ya başladığından bu yana, ben de yazmayı düşünüyordum. Bundan 25 yıl önce

olduğu gibi, bugün de Dergimizi yaşatmak için özverili çalışmalar yapan arkadaşlarımıza her bakımdan (dergiye abone

*Yazarımız Nevzat ASYALI Deli Osman'ın Ölümünden önce taklidini yaparken
(Ankara 25/10/1960)*

Fotoğraf: Vâkıf Özkul

olmak, abone yaptırmak, ilan bulmak ve yazı göndermek gibi) destek olmak gerektiğine inanıyorum. Bunun, "AĞIN"a gönül verenler için bir borç olduğu kanısındayım.

Bugüne kadar, Dergimizde yayınlanmak üzere uygun bir konu bulmakta güçlük çektiğimden, yazı göndermekte geciktim; ama bu güçlüğü sevgili OSMAN'ım sayesinde aşmış oldum. OSMAN hemen hemen bütün Ağınlı'ların tanıdığı, çok sevdiği ve unutamadığı bir kişiydi. Ne yazık ki, genç yaşta beklenmedik bir zamanda ve biçimde aramızdan ayrıldı. OSMAN'la biribirimizi çok severdik. Ben Ağın'da bulunduğum sıralarda, biraraya geldiğimizde, bana olan sevgisini söz ve davranışlarıyla belli ederdi. Ben de onu o kadar çok sever ve özlerdim ki, OSMAN'dan bahsederken onun söz ve mimiklerini kullanırdım. Bir ara, bunun OSMAN'a çok benzediğini ben ve çevremdekiler farkettilik. Bundan sonra, onu tanıyan ve sevenlerle biraraya geldikçe, ben OSMAN oluyordum; böylece onu sevgi ve özlemlerle anıyorduk. Onu kaybettikten sonra artık OSMAN olmadım. Bundan sonra onu hep sevgi ve rahmetle anmaktayız.

OSMAN çok dürüst, çalışkan ve yardımsever bir insandı. Aynı zamanda çok güçlü kuvvetliydi. Bu gücünü ve kuvvetini çevresindekilere yardımcı olmakta kullanırdı. O yorumlamak bilmezdi. Onu Ağınlı'lardan başka, çevre mahalle ve köylerdekilere de tanırlar ve severlerdi. Onun hemen hemen bütün Ağın ve çevresindekilere az veya çok yardımı dokunmuştur.

OSMAN'ın bir başka ve en önemli özelliği, çok muzip olmasıydı. Gerçek olmayan bazı

konuları gerçekmiş gibi anlatır ve buna, karşısındakileri çoğu kez inandırır. Bu kandırmacadan tuhaf bir zevk alırdı. Ama bu durum hiçbir zaman karşı tarafa ciddî ve önemli bir zarar vermezdi. Tersine bunlar daha sonra adeta gülünç birer fıkra gibi, ağızdan ağıza dolaşırdı. Bana göre ona "DELİ OSMAN" denmesi de bu özelliğindedir. OSMAN bizim mahallemizin (Koçan) çocuğuydu. Onun annesi Zehre ve nenesi Hatun bibilerle duvar komşusuyduk. Dedem (Koçan imamı)'in bana anlattıklarına göre, OSMAN'ın bebeklik ve çocukluk çağı çok zor koşullar altında geçmiş. Şayet daha elverişli koşullarda yetişebilseydi; durumu daha farklı olabilirdi. Çünkü onun bazı konuşmalarında zekâ pırıltıları sezilirdi.

Yazımı bitirmeden, OSMAN'ın muzipliğine örnek bir olayı anlatmak istiyorum: Yıllar önce bir üst düzey devlet görevlisi (Vali) Ağın'ı ziyarete geliyor. Bizim OSMAN o gece doğru Paynik'e gidiyor ve Paynikli Şöför dayıya (Rahmetli Mehmet Doğan) Ağın'a gelen konuktan bahsederek, Ekrem bey (İspir) acele seni çağırıyor, diyor. Paynikli Şöför dayı da OSMAN'ın sözüne inanarak, gecenin geç saatinde Ağın'a geliyor ve merakla doğru Ekrem Bey'e giderek, - Hayrola beni çağırmışsın, diyor. Ekrem bey kendisini çağırmadığını söyleyince bunun OSMAN'ın bir muzipliği olduğu meydana çıkıyor.

Son olarak, OSMAN'ın fotoğrafı ve onunla ilgili anıları olan Ağınlı'lardan bunları, yayınlanmak üzere, Dergiye göndermelerini rica ediyorum.

Ağustos-1992

□

NEREDE?

Adem mi sarhoş, ben mi bihoşum?
Eski adap, usûl, erkan nerede?
Adem ayık ise, ben mi sarhoşum?
Yarabbi Mazhar Osman nerede?

Bacalar tütmüyor eski ocaktan,
Neş'eyi, gülmeyi unuttum çoktan.
Şu anda bizarım, çoluk çocuktan.
Büyük söz dinleyen, insan nerede?

Zamlar malumunuz, bire yüz geldi,
Birbiri ardından, pürüzsüz geldi.
Hele enflasyon, pek yüzsüz geldi,
Eski bol keseyle, cüzdan nerede?

Eide avuçta yok, tek bir metelik,
Elbise yırtılmış, postalım delik,
Şanssızlığa bak ki, bir de üstelik,
Karı dir dir eder, fistan nerede?

Yüzsüze, arsıza güler de talih,
Garibe yüklenir, koca Kör Salih,
Helâl unutulmuş, değişmiş tarih,
Haramdan çekinen, korkan nerede?

Ne milletvekili, ne göbekliyim,
Tüyleri yolunmuş bir emekliyim.
Üç beş kuruşluk zammı neyleyim,
Kara okka, kantar, mizan nerede?

Gelin de tornistan edip zamanı,
Şöyle bir analım, eski devranı.
İçimde taht kuran, gönül suitanı,
Köpüklü bir kase, ayran nerede?

Yukarki sözleri dikkatli dinle,
Kimse gocunmasın bu destan ile.
Şaha kalkan atın, çizmelerinle,
Nadide İncilli Kaftan nerede?

Hey Halit, bin lira bir lira idi,
Bir lirayla insan bayram ederdi.
Geçmişte baklava börek yenirdi.
Onlar şöyle dursun, soğan nerede?

Halit HOCAOĞLU

DOĞUŞTA BÜTÜN ÇOCUKLAR DÜRÜSTTÜR

M. Cavit ALPASLAN

- Su! Hani su içen?.

Bir 23 Nisan bayramı. Üç yaşındaki oğlumu omuzuma almış bayram yerine doğru ilerliyorum. Güneş tepemizde, hava mevsim normalinin üzerinde sıcak. Satıcılar avaz avaz bağırlıyorlar. Ellerinde küçük bayrak ve balonlu çocuklar anne ve babalarıyla coşkulu. İğne atsan yere düşmez, kalabalık.. Renk renk giysiler koşuşan bayram çocukları.

Yedi-sekiz yaşlarında küçük bir oğlan, bir elinde bardak bir elinde testi bağırlıyor.

- Su.. su içen yok mu?..

Omuzumdaki oğlum çocuğu görünce su istedi. Çağırdım; çocuk bir bardak su doldurdu. Oğlumu yere indirip suyu içirdim. Para vereceğim fakat bozuk param yok.

- Oğlum su kaç para?

- Amca yüz para.

Cebimde beş lira çıkarıp verdim. Parayı

aldı, elindeki bozuk paraları hesapladı. Beş liranın üzerini tamamlayamadı. Acelesi vardı. Hemen kayboldu.

Biz paranın üzerini alamayınca söylene söylene bayram yerine gittik. Sanırım bayram iki saat sürdü. Oğlum fazla yürüyemedi, yorulmuştu omuzuma aldım. Biz binlerce insanla birlikte stad çıkış kapısına doğru ilerliyorduk. Bu kalabalıkta sucu çocuğu bulmak ve aramak boşuna idi. Hoş ben de aramıyordum. Zaten nasıl tanıyacaktım ki. Tam kapıdan çıkarken ince bir sesin "Amca dur!" diye bağırdığını işittim. Döndüm baktım, bu, sucu çocuğu. Durdum, çocuk avucundaki paraları elime sıkıştırdı.

- Amca tam dört yüz doksan yedi buçuk kuruş, dedi.

Arkasından bakakaldım. Çocuk kayboldu. Gözlerimin dolduğunu hissettim.

□

GÜZEL MELEĞİM

Öyle uzak durma yakından görem
Sarı saçlarını bir kez ben örem
Elini uzat ki elimi verem
Böylece kalalım, güzel meleğim.

Dağlarımda açan kar çiçeğimsin
Bağlarımda açan nar çiçeğimsin
İnan ki hayal değil gerçeğimsin
Sarışın güzeli, güzel meleğim.

Mutlu yarınlar var ömrüm boyunca
Sen de seveceksin birgün doyunca
Sevdiğin dizine başın koyunca
Unutursun beni güzel meleğim

Ağın yollarında gezip tozmadık
Güz mevsimi bağlarını bozmadık
Dertli dertli şiirleri yazmadık.
Yaz benim yerime, güzel meleğim.

Kına yakmış pamuk gibi ellere
Benziyorsun yeni açmış güllere
Dikkat ette düşmeyesin dillere
Nazardan korkarım, güzel meleğim.

Gel gör ki ne haldeyim bilemezsin
Ben ağlarken elbet sen gülemezsin
Bu bir bilmece ki hiç çözemezsin
İşte halim böyle güzel meleğim

Gönülden gönüle nasılda aktın
İçimde küllenen ateşi yaktın
Kalbimde ufak bir nokta bıraktın
Beni sevdalara, salan meleğim.

Ufacık tefecik bir meleğimsin
İnan ki sen benim gözbebeğimsin.
Elimde oyuncak taşbebeğimsin.
Korkarım kırılır, güzel meleğim.

Kalbimde çıkmaza giden bir yolsun
Ağlakı gözlerim yaşla dolsun
Bu şiirim sana hatıra olsun
En gizli yerinde, sakla meleğim

Memduh SOYLU
15-Mart-1989 - Ağın

PSYKHIATRIA VE MYTHOS

Dr. Kriton DİNÇMEN

Psikiyatri Uygulamasında Kullanılan Bazı Terim ve Kelimeler ile İlgili Mythoslar

OİDİPUS

Günlük akliye tatbikatında kullanılan terimler arasında, herhalde, Oidipus kelimesi kadar sıkça kullanılanı ya hiç yoktur, veyahut onun gibi her ankarşımıza çıkmanı pek azdır.

İnsan hayatında, kişilik temelinin atıldığı ve kişinin tüm hayatı süresince mutlu veya mutsuz, atılğan veya pısırık, kavgacı veya anlayışlı, ilkel veya olgun, muvaffak veya zavallı olacağını belirleyen 3-7 yaş arasındaki ilk heteroseksual, ilkel genital-phallik devreyi bir mythos simgelemektedir. Kişinin annesine karşı duyduğu bu aşktan dolayı babasının kendisini cezalandırıp, kısırlaştıracağı korkusu içinde bulunduğu "Oidipal devre"yi simgeleyen trajik bir mythos vardır.

İkibin sene evvelinin deterministik-fatalist hayat görüşü, tanrıların lânetlemiş oldukları kişi veya soyunnasıl bir suç işleme girdabı içine girip bir türlü kurtulamadığını, Oidipus'un öyküsüyle dile getirir. Oidipus, Trebai'nin lânetlenmiş kral soyundan gelir. Anası Lokaste'nin ona gebe iken gördüğü bir rüyanın tefsirine göre, doğuracak çocuğunun kendi babasını öldüreceği ve annesi ile evleneceği anlaşılır. Bu korkunç kehânet karşısında Lokaste ile kocası Laios'a doğan çocuğu doğar doğmaz ortadan kaldırmaktan başka bir çare kalmaz. Çocuk kimsenin haberi olmadan emin bir kişiye teslim edilerek saraydan kaçırlır ve ormanda ayağından bir ipe bağlanarak bir dala asılır, ölüme bırakılır...

Ne var ki, bir müddet sonra oralardan geçen bir çoban, ayağından asılmış olduğu için ayağı şişmiş olan bu çocuğu bulur ve onu Korinthos kralı Polybos'a teslim eder. Korinthos kralı da, ismini bilmediği bu çocuğa Oidipus "şiş ayaklı", (Oidima = şişlik- pus = ayak) adını vererek, onu kendi oğlu gibi yetiştirir.

Ne var ki, soy bir defa tanrılarca lânetlenmiştir ve bu lânet sonuna kadar gidecektir. Oidipus büyüyünce, etraftaki dedikodulardan, kendisinin bulunmuş bir çocuk olup Polybos ailesinin esas çocuğu olmadığını öğrenir. Hakikati öğrenebilmek için kâhinlerin memleketi Delphoi'ye gitmeğe karar verir. Delphoi'de korkunç hakikati öğrenir: Kendisi lânetlenmiş bir kimsedir, babasını öldürüp, anası ile evlenecektir.

Ağır bir sıkıntı içinde Delphoi'den ayrıldığında yolda bir geçitten geçerken tanımadığı iki kişiye rastlar. Münakâşa sonunda çıkan kavgada bu iki kişiden birisini öldürür, diğeri ise kaçar. Sonunda Oidipus tanımadığı bir şehre girer; şehir matemdedir, şehrin kralı ölmüş, şehir idarecisiz, kraliçe ise kocasız kalmıştır...

Etrafta bir hikâyeye dolaşmaktadır: Sphinx denilen canavar o şehre gelmiş ve önüne gelene iki zor bilmece sormaktadır. Kimse de bu bilmeceyi çözemediği için canavar, rastladığı kimseleri yüksek bir kayadan uçuruma yuvarlamaktadır. Bu duruma bir hal çaresi bulabilmek ümidi ile, fikir almak için Delphoi'deki kâhinlere gitmekte olan

kral ve nedimi dar bir geçitte genç bir adamla karşılaşmışlar ve çıkan kavgada, kral yabancı tarafından öldürülmüştür.

Bunun üzerine, Oidipus Sphinx'e gider ve canavarın sorduğu iki üç bilmeceyi çözer. Sphinx bilmesinin çözüldüğünü görünce şehri af eder ve kendisini uçurumdan yuvarlayarak intihar eder.

Muvaffak bir şekilde şehre dönen Oidipus kurtarıcı olarak karşılanır, şehrin kralı olarak ilân edilir ve eski kralın dul karısı ile evlenir. Bu evlilikten dört çocuk dünyaya gelir.

...Ve tanrıların lâneti, böylesine kahredici olayların sürmesine neden olur...

Bir müddet sonra şehirde veba çıkar, felâket etrafta kol gezer. Delphoi'ye gidilerek felâketin nedeni sorulduğunda, öldürülen eski kral Laios'un katilinin cezalandırılmasının şart olduğu öğrenilir. Araştırmaları bizzat idare eden Oidipus, biraz sonra kendi araştırması sonunda korkunç hakikâti öğrenir. Anası Lokaste kendini öldürür. Oidipus da annesinin iğnesi ile gözlerini kör eder.

Oidipus'un kendisinin gözlerini kör etmiş olması nedeni ile, psikiyatride "kişinin kendi gözlerini kendisinin tahrip etmesi hali" için "Oidipism" tabiri kullanılmaktadır.

ORESTES

"Bilinç dışı olarak gelişen ve bir erkek çocuğun kendi öz annesini öldürme arzusu" şeklinde gelişen "Orestes kompleksi"ne, Klytaimnestra'nın aşığı Aigisthos ile bir olarak kocası Agememnon'u öldürdükten sonra kendi öz oğlu Orestes tarafından aşığı ile birlikte öldürülmesi mitosu temel teşkil eder.

Agememnon'un Atreus'un oğlu olduğunu hatırlarsak, bu hadisede de, Atreus soyunda mevcut lânetin tesirini görürüz. Bütün Atreus soyunda, daima aile içi cinayetleri bir leitmotif olarak biri diğerini kovalar. Zaten senelerce evvel, Agememnon'un kendisi Troya seferine çıkarken gemilerine uygun bir rüzgâr bulabilmesi için Tanrılara kendi öz kızı Iphigenia'yı kurban etmemiş mi idi?.. Lânet büyük baba Tantalos'tan beri devam edegelmektedir...

PAN

Çok kötü, ağır, kahredici bir ölüm hissi ile beraber olarak ortaya çıkan, bilhassa sabahları - çoğunlukla- hiç bir sebep yokken gözükken ve nörovegetativ distonik araz ile tamamlandığında bazen yanlışlıkla myocard infarktüsü ile karışabilen "had anxiety reaksiyonu-panic reaction" tabirindeki Pan -aslında- son derece iyi, sevecen, hayatı seven, gürültü ve yaygara koparan, çobanları koruyan, kamıştan kavalını çalan, çirkinliğine bakmadan güzel nymphaların peşine takılan, ama onlardan pek yüz görmeyen bir ilâhtı.

Yarı insan, yarı keçi ilâh Pan, keçi boynuzlu, sakallı, insan yüzlü keçi ayaklı bu tuhaf, acaip ilâh bazen öğleleri, herkes rahat uyurken -muziplik

Yarı tanrı Pan syrinks çalmasını öğretirken.
Napoli Milli Müzesi

olsun diye- öylesine gürültü koparmış ki etraftaki bütün canlılar korku içinde kaçırlar, "panik" bir korkuya, paniğe kapılır-lardı...

Bir gün Korfu adasının güneyinde sefer yapan bir geminin dümencisi Paksos adasından bir ses duyar: "Ulu Pan öldü!" Dümenci bu sesi karaya doğru iletince karadan korkunç bir feryad, inilti, ağlaşmalar gelmeğe başlamış; bütün doğa, keçi ayaklı ilâh Pan'ın ölümüne yas tutmuş...

PHAİDRA

"Oğluna aşık olan ana", bir annenin kendi öz oğluna karşı -bilinç dışı olarak- erotik hisler besleme haline, "Phaidra kompleksi"ne ismini veren Phaidra, Theseus ile evli iken Theseus'un eski bir evliliğinden olan oğlu Hippolytos'a aşık olur. Ancak, Hippolytos üvey anasının bu aşkını nefretle karşılar. Aşkının üvey oğlu tarafından reddedilmesi, Phaidra'ya hadiseyi tersine çevirerek, kocasına üvey oğlu'nun kendisine aşk teklif etmesi şeklinde nakletmesine yol açar. Bu hadiseye inanan Theseus Hippolytos'u evden kovar. Babasının kovduğu Hippolytos da arabadan düşerek ölür. Sonunda, Phaidra vicdan azabı içinde intihar eder.

PHOBOS

Psikiyatride çok sıklıkla kullandığımız ve "kişinin saçma olduğunu bildiği halde bir tür kurtulamadığı, aklından uzaklaştırılamadığı korku" olarak tanımlayabileceğimiz "phobia" tabirinin mitolojideki kökeni, savaş tanrısı Ares'in yanından hiç ayrılmayan ve dehşet, panik, korku ile onun sonucu olarak ortaya çıkan bozgunu simgeleyen Deimos ve Phobos'a kadar iner.

PRIAPOS

Ağrılı, istenmeyen, seksüel arzu ve zevk ile beraber olmayan ve genellikle geceleri ortaya çıkan ereksiyon hallerine yani "ağrılı gece ereksiyonu" haline "priapismus" ismi verilmektedir.

Priapos, Anadolu'nun Lapseki şehrinden gelen bolluk tanrısıdır. Kendisi Dionysos, yani Bakkhos ile Aphrodite'nin oğludur. Sembolü penis olan bu tanrı balıkçılık, bahçecilik, hayvancılık ve çiftçilik işlerini korur, mahsulün bol olmasını sağlardı. Çünkü yamrı yumru ufak tefek bir adam olan Priapos, kendi boyu kadar büyük ve

dairna ereksiyon halinde olan bir phallos'a, bir penis'e sahipti.

Bir Dionysos törenine katılan Priapos öylesine içmişti ki, hadiseleri öylesine kavrayamaz bir hale gelmişti ki, çirkinliğine ve ucubeliğine bakmadan Lotis gibi dünya güzeli bir nympha'ya aşık olmuştu.

Herkes uykuya dalmışken Priapos güzel Lotis'e yaklaşmış ve tam işini yola koyacakken bir eşek anırmıştı. Eşeğin anırmasına herkes uyanmış; zavallı Priapos'un haline öylesine gülmüşler, öylesine alay etmişlerdi ki, artık Priapos'un ereksiyonu ona hiç ama hiç zevk vermez olmuştu. Ona acı veren, tat vermeyen, işe yaramayan ve kendisinin arzulamadığı bir ereksiyon olmuş, bir priapismus'a dönüşmüştü.

PROTEUS

Psikodiagnostik ve psikolojik testlerle uğraşan psikologların hemen hemen her gün tatbik ettikleri Proteus testinin ismini almış olduğu Proteus, Mısır'da Nil Irmağının ağzındaki Pharos adasına yerleşmiş ihtiyar bir tanrıdır. Poseidon'un fok balıklarına ve diğer deniz yaratıklarına bekçi vazifesi görür. Denizin bütün sırlarını bilir, gizliliklerini çözer; ancak bilgilerini, sırlarını vermez.

Nitekim Menelaos ile Helene, Mısır'a vardıklarında -bir tanrının gazabı olsa gerek denize açılmazlar. Proteus yolu göstermez; fakat Proteus'un kızı Menelaos ve arkadaşlarına, kendilerini fok derileri ile kaplıyarak foka benzemelerini ve bu suretle Proteus'u aldatarak kendisine yaklaşımlarını öğütler. İhtiyar Proteus da, bu oyundan habersiz uykuya daldığında hep beraber üstüne çullanıp zorla sırlarını söyleteceklerdir. Hakikaten bu oyun oynanır. Proteus tüm olanakları ile karşı kor, sırrını vermemek için şekil değiştirir. Ağaç olur, ejderha olur, canavar olur, su olur. Ne var ki, tüm şekil değiştirme çabaları hiç bir sonuç vermez. Sonunda Menelaos'a yolu göstermeğe mecbur kalır...

PSYKHE

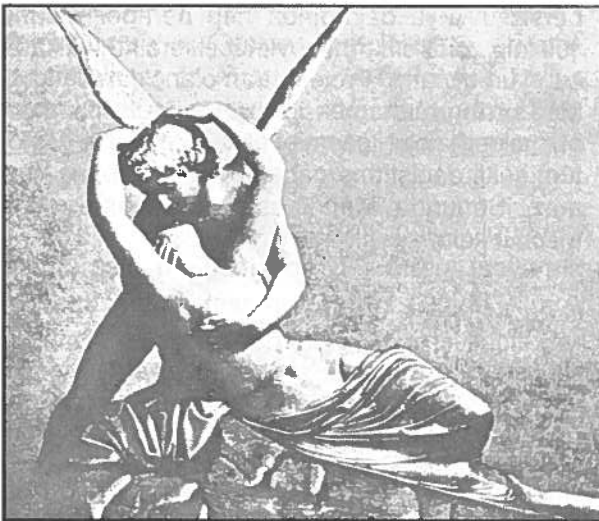
Tibben en gizemli şubesi Psikiyatride ismini veren Psykhe, Miletos kralının üç kızının en güzeldir. Bu güzelliği ile de Aphrodite'nin kıskançlığını ve hışmını çeker. Aphrodite, oğlu Eros'tan, güzel Psykhe'yi alıp dağa götürmesini ve orada onu bir canavar ile zorla evlendirmesini ister.

Ne var ki, Eros güzel Psykhe'yi gördüğünde değil canavar ile zorla evlendirmek, ondan bir daha hiç ayrılmamacasına birleşmek ister. Zaten sevgi, aşk ruhtan ayrılmaz ki... Fakat, ne yazık ki, Eros bir tanrı Psykhe ise ölümlüdür. Böylesine bir birleşmeye tanrılar izin vermez. Onun için Eros Psykhe'yi alıp bir mağaraya götürür ve ona kendisini göstermez; yalnızca karanlık gecelerde gelir ve sevgilisi ile buluşur. Psykhe'den de kendisini görmeğe çalışmamasını ister, fakat hiç olmazsa bir kerecik olsun sevgilisinin kim olduğunu görmek ister Psykhe... İşte böyle bir arzu ile, bir gece Eros yanında uyurken yağ kandilini yakıp ona bakmak ister. Kandili yakıp sevgilisinin bir tanrı olduğunu görünce, öylesine heyecanlanır ki, bir damla kızgın yağ Eros'un omuzuna damlar. Eros uyanır ve farkedildiğini görünce Psykhe'yi bırakıp gider...

İki sevgili arasındaki ayrılık uzun sürer, ikisi de mutsuzdur. Ancak, böylesine kuvvetli bir aşk karşısında Aphrodite yumuşar, bu aşka izin vermesi için Psykhe'den yapılması çok güç olan bazı isteklerinin yerine getirilmesini ister. Aphrodite'nin bu zor isteklerini yerine getirebilmesi için bütün Nympha'lar ile Satyr'ler elbirliği ile Psykhe'ye yardım ederler ve istekler yerine getirilir. Sonunda Eros ile Psykhe birbirine kavuşurlar.

PYGMALİON

Kıbrıslı heykeltıraş Pygmalion kadınlardan nefret

İtalyan heykeltıraş Antonio Canova'nın (1757-1822) "Aşk ve Ruh" adlı kompozisyonu

edermiş. Hiç bir kadını sevmemeğe, kendisini yalnız ve yalnız sanatına vermeğe yemin etmişti. Ancak, böyle bir karar sağlıklı olamazdı ve sapık bir kararın tanrılar tarafından kabul edilmesi de imkânsızdı.

Pygmalion bir gün kusursuz güzellikte bir kadın heykeli yapmağa karar verir. Yapmış olduğu heykel öylesine canlı ve güzeldir ki, Pygmalion, kendi yaptığı bu heykele aşık olur, onu öper, onunla konuşur ve onunla yatar...

Bütün bu olup bitenleri Aşk tanrıçası Aphrodite hafif alayla karışık bir anlayışla takip eder ve Pygmalion'un bu sapık karar ve ilişkisinden vazgeçmesini bekler. Nitekim Aşk tanrıçası namına düzenlenen bir bayramda herkes Aphrodite'den isteklerde bulunurken, "hayatında hiç bir zaman kadın sevmemek" üzere ant içmiş olan Pygmalion, tanrıçadan, cansız bir nesneyi sevmenin manâsızlığını anladığını, kendisini affetmesini, ancak, yaptığı heykele benzer bir kızı yoluna çıkartmasını diler.

Evine döndüğünde, her zaman yaptığı gibi, heykeli cansız dudaklarından öptüğünde, o soğuk ve cansız dudakların, o vücudun canlandığını görür. Pygmalion, bu suretle kendi yapmış olduğu kadına Galateia'ya sahip olur.

İşte, psikiyatride genellikle "fetişizm" konusu içinde mütalâa edilen ve "cansız kadın heykelleri veva kadın uzuvları şeklindeki şeylerle cinsel arzu ve zevk duymak" hastalığına verilen "Pygmalionizm" tabirinin altında böylesine güzel bir mythos yatmaktadır.

PYTHO

"Pythiatisme" tabiri -hele Fransız psikiyatrik terminolojisinde- çok yakın tarihe kadar "Hysteria" veyahut bugünkü Anglo-Amerikan ekolün "konversiv reaksiyon" kavramını ifade etmek için çok kullanılırdı. Hele Babinski'nin "histeri, arazi teklik ile ortaya çıkan ve telkin ile ortadan kalkan bir hastalıktır" tarifini düşünürsek, buradaki "telkin etmek-pythein" hadisesinin ehemmiyetini bütünü anlamış oluruz.

Delphoi'deki Apollon tapınağında kâhinler,

gelecek hakkındaki sözleri söylerken halka karşı daima telkin, ikna yöntemini kullanırlarmış...

Ve tapınak "pytho" ismini taşımakta imiş. Bu tapınağın yapıldığı yerde, evvelce Toprak Ana-Gaia'dan doğma Python adında bir yılan varmış. Apollon tapınakta kendi kehânetini yerleştirmeden evvel bu yılanı öldürmek mecburiyetinde kalmış.

SELENA

"Luna" konusunda, saralılara "lunatik" isminin verildiğini ve bunun "ay-devri fenomen" kavramı ile sararının periodisite göstermesi özelliği ile ilgili bir isimlendirme olduğundan bahsetmiştik.

"Seleniasmus" tabiri de "sara" manasına gelen ve aynı esaslar nedeni ile bu manada kullanılan eski bir tabirdir.

Latince Luna (=Ay)'ın, Yunanca Selene (=Ay) karşılığından türemiş olan "Seleniasmus" iki atın çektiği gümüş tekerlekli bir araba ile gökleri dolaşan, pek çok aşk maceralarına karışan fettan bir kadın olan Selene'den türemiştir. Hypereion ile Theia'nın kızı, Helios "Güneş" ve Eos "Şafak" tanrılarının kardeşidir Selene.

Güzele, çirkine bakmaksızın sevişir, Selene. Zeus ile aşk maceraları olduğu gibi keçi ayaklı keçi boynuzlu ve keçi sakallı Pan'la da sevişir. Ama, Beşparmak dağlarındaki çoban Endymion onun en fazla gönül bağladığı aşığıdır. Bütün gün Beşparmak dağlarında keçileri ve kavalı ile sağa sola koşup yorulan Endymion geceleri çırılçıplak çimenlere serilip yattığında, Selene bulutlardan çıkarak, kimi gece kısa, kimi gece uzun saatler Endymion'un çıplak güzelliğini kolları ile kavrar, onunla sonu gelmez sevişmelere girişir durur.

SATYR'ler

Kadınlardaki "nymphomania" tabirinin erkeklerdeki karşılığı olarak ve "erkek hiperseksualitesi" halini tarif etmek için kullanılan "satyriasis" tabiri, Dyonisos-Bakkhos alayında Silen'ler ile beraber yer alan ve bellerinden üstü insan, bellerinden aşağı ise at veya teke olan "Satyr" denen varlıklardan almaktadır. Ayakları at tırnağı biçiminde olana bu Satyr'ler devamlı ereksiyon halinde olan kocaman penisler taşırlar, kırlarda

dolaşır ve rastlaştıkları nympha'larla vahşicesine bitmez tükenmez sevişmelere girişirlerdi.

Bir Satyr. Mermer, geç Roma devri.

SİSYPHOS

"Sisyphos kavramı" bilhassa existentialist psikiyatride, saçma-absurde kavramının bir simgesi olarak kullanılmaktadır. Genel günlük psikiyatri uygulamasında pek kullanılmayan bir tabir olan "Sisyphos kavramı"nda mythologia kahramanı Sisyphos hiç te saçma-absurd bir iş yapmış değildir; tam tersine, belki de, insanın var oluşundan beri insan var oluşuna yakışan en manâlı, en insanca işi yapmıştır.

Sisyphos zekâsı ile tanrılarla boy ölçüşmeğe kalkışmıştır. Nasıl Prometheus tanrılara mahsus ateş (=bilgi)yi insanlara vermiş ve sonunda Tanrılar tarafından Kafkas dağlarında prangaya vurulup sonsuza dek vahşi kuşlara yem olmağa muhkûm edilmiş ise, Sisyphos da Zeus'u kandırmağa, ondan zekâsı ve akıllılığı sayesinde ödünler koparmağa kalkıştığı için, bu en manâlı kişinin "en manâsız bir işi yapmağa mahkûm edilişi"ni görürüz: Koca bir kayayı, bir dağın eteğinden itileyerek tepesine kadar götürmeğe mahkûm edilmiştir; ancak ne var ki, kaya tam tepeye varacağı sırada Sisyphos'un elinden kayarak, tekrar dağın eteğine kadar yuvarlanıp düşecektir ve bu iş, ta sonsuza dek sürecektir.

Zeus'un Sisyphos'a verdiği ceza bu... Fakat Sisyphos, bu mutsuz kahraman, bilinçliliği sayesinde taşıdığı "insan olmanın gururu" ile dış etkenlerin anlamsızlığına ve koşulların kaçınılmaz baskısına rağmen, bu anlamsız işi "tanrılara kafa tutmanın bir simgesi" şeklinde anlamlaştırmağa ve bunu tüm insanlığa sonsuza dek öğretmeğe muvaffak olmuştur. İşte, bunun içindir ki, Sisyphos mutludur.

THANATOS

Kişiliğin en ilkel, en katıksız -ve esasında en insanca- olan kısmını meydana getiren "id" iki esas komponentten oluşur: Yapıcılık ve yıkıcılık, yani "eros" ve "thanatos" veya "destrudo". Bu iki birbirine karşıt komponent çok uyumlu ve ayarlı bir nispet içinde bulunduğu, kişi yaşamı boyunca mutlu ve yaratıcı olma şansına sahip olur.

Thanatos ölümü simgeleyen tanrıdır. Gece tanrıçası Nyx, kendi başına Hypnos "uyku" ve Thanatos "ölüm" tanrılarını doğurmuştur. Thanatos, Hypnos ile beraber yeraltındaki ölümler ülkesinin en derin yeri olan Tartaros'ta oturur; onları, ölümler ülkesinin tanrısı Hades misafir eder.

URANOS

1862'de Karl Heinrich Ulrichs'in ilk kez olarak kullandığı "Uranismus" erkek homoseksüalitesinin çok hususi bir şeklini oluşturmaktadır. Bura-

da iki homoseksüel erkek arasında hakiki bir cinsel ilişki söz konusu değildir, aralarında cinselliğsiz bir homoseksüalite mevcuttur: İki de -biri erkek diğeri kadın hisleri ile- birbirlerine aşık olmalarına rağmen, hiç bir zaman seksüel ilişkide bulunmak arzusunu duymazlar.

"Uranismus" tabirine ismini veren Gök tanrısı Uranos, yer tanrıçası Gaia ile evlenerek doğurduğu çocukları, bunların bir gün gelip te egemenliğine son vermemeleri için, doğar doğmaz, tekrar Gaia'nın karnına gerisin geriye sokarmış. Ta ki, çocuklarından Kronos, anasının kendi eline tutturduğu tırpanla hayalarını koparıncaya kadar Uranos'un kopan hayalarından akan kandan öcalma tanrıçaları Erinies, akan sperma'dan da Aphrodite yaratılmışlardır.

BİBLİOGRAFYA

1. Bleuler, E. : Textbook of Psychiatry, New York, 1930.
2. Dinçmen, K. : Existentialist Psikiyatri Üzerine Dört Makale, Roche Yayınları, İstanbul, 1977.
3. Dinçmen, K. : Deskriptiv ve Dinamik Psiyatri, 2. bası, İstanbul, 1981.
4. Erhat, A. : Mitoloji Sözlüğü, İstanbul, 1978.
5. Freud, S. : Collected Papers, Vols. 1-2, London, 1924-1925.
6. Freud, S. : Three Contributions to the Theory of Sex. 4. edition, New York and Washington, 1930.
7. Hamiton, E. : Mitologya, İstanbul, 1964.
8. Henderson : A Textbook of Psychiatry, DK Gillespie, RD 4. edition, London, 1936
9. Hinsie, L. : Psychiatric Dictionary, Campbell, R. New York, 1960.
10. Jones, E. : Papers on Psychoanalysis, 4. edition, Baltimore, 1938.
11. Jung, C.G. : Man and his symbols, New York, 1976.
12. Motherby, G. : A New Medical Dictionary, 5. edition for J. Johnson, St. Paul's Church Yard. London, 1801.
13. Necatigil, B. : 100 Soruda Mitologya, İstanbul, 1978.
14. Pausanias : VIII, 38, 5.
15. Polybius : XVI, 12, 6 ff.
16. Plutarch : Symposiomy VII, 5.
17. Psychoanalytic Quarterly : 12, 582-3, 1943
18. Saussure de R. : Internationale Zeitschrift für Psychoanalyse VI, No. 2, 118-22, 1920.
19. Stekel, W. : The Homosexual Neurosis, Boston, 1922.
20. Stern, E.S. : "The Medea Complex", Journal of Mental Science, 321, 1948.
21. Thoinot, L. : Medico-Legal Aspects of Moral Offences, Philadelphia, 1927.
22. Tuke, D.H. : A Dictionary of Psychological Medicine, Vols. 1-2, 1892.
23. Uraz, M. : Türk Mitolojisi, İstanbul, 1967.
24. Robert Grayes : New Larousse Encyclopedia of Mythology, 1959.

UFUKTAKİ UFUK

Ufuk

Sonda bir başlangıçsa
Ufuktada bir ufuk olmalı
Sonsuzlukta da bir son
Sonda da bir ufuk...
Kim öle kim kala
Kalanlar ölenlerin ufku mu
Ölenlerde kalanların sonu mu
Yaşam biraz daha uzun olsa
Noolur du...

22.12.1991

SU

Ne zaman şlire yöneisem
Su gelir aklıma
Bir kaç kez "Su" yazarım
Alışkanlıkla...
Niyedir tam bilemiyorum
Ancak suyu çooook seviyorum
Sana birde "Su" desek
Olurmu
İçim seninle yıkaniyor da...

25.12.1991

LÜTFEN LÜTFEN

İnsanlar
Ya ölenden yana
Ya öldürenenden yana
Bu yarımlik
Ağır gellyor insana
Her ikiside bizim insanımız
Her ikiside biziz
Lütfen lütfen
Böi yönet olmasın
Barı acımanız
Barı serglimiz...

25.2.1991
AKIL UĞURLU

ESENLIK

Derken efendim,
Soluęu kesilir karanlığın,
Kanat vurur bir esinti,
Dağıtır kara bulutları,
Dağıtır ılgın ılgın.

Derken efendim,
Yaęmur diner, güneş açar,
Işıl ışıl olur kabuğu yerin,
Yeşerir başlarda umutlar,
Yeşerir kıvrım kıvrım.

Derken efendim,
Bendini aşar sular,
Yükselir derenin çağıtısı,
Düzlüęe yönelir yollar,
Yönelir boylum boylum.

Derken efendim,
Işığı mavileşir sokakları,
Cüce kollarından sınılıp hüznün,
Bir dev kesilir esenlik,
Kesilir oylum oylum.

Ankara - 1965
Mehmet ORHAN

BİZE GELEN MEKTUPLAR

AĞIN FİKİR VE SANAT DERGİSİ Yöneticilerine, 28.Mayıs.1991

Vakıf, Babam;

Müjde haberi aldım, sağolasız. Burada hiçbir dökümanım yok, birşey yazamadım, bu küçük yazı işe yararsa koyun. Nihat; merhaba (sana değil ula kel). Ameliyat durumun ne oldu, sağlıklı mısın? Sen nasılsın keloş gözlerinden öpüyorum. Ürişdik, sen ne dirsin, eyi misin? Muammer babana selam söyle.

Buradan reklam alabilecek olanaklarımız var, tarifeyi biraz düşük tutup bildirin.

Haydi hoşçakalın, başarı dilekleriyle gözlerinizden öpüyorum.

**İsmail BEYDEMİR
AĞIN**

**Sayın
Muammer Niksarlı,**

3.10.1991

1- Dergi için bir yazı gönderiyorum; uygun görürseniz basarsınız,

2- Dergi'ye niçin yeniden çıkarken denmiyor da "çıkarken" deniyor? Çünkü Ağın önceden 36 sayı çıkmıştı.

3- Dergi'nin bir yıllık abone bedelini yakında göndereceğim.

Gözlerinizden öper, başarılar dilerim.

**Nuri ONAT
İSTANBUL**

Sevgili Ağın Dergisi,

16.EKİM.1991

Şükür kuvuşturana deyip, seni elime adım. Yazılarını bir bardak su içer gibi, bir solukda okudum. İyisin hoşsun da; tadın damağımda kaldı. Yazı bulamamak ne demek yahu, adlarını gördü-

ğüm yöneticilerinden her biri on satır yazsa, bir forma daha büyüdün. Gelecek sayılarda bu eksiği tamamlamanız umuduyla, başkaca yapılması gerekli düzenlemelere geçmek istiyorum:

1- Derginin ederinin 10 para (bağışlayın ben bir liraya ancak bir para diyebiliyorum, en küçük para birimine para denmez mi) olması, tek tek satılmada doğru olabilir ama; abone ile tek alım arasında bir farklılık, ufak da olsa, aboneye çekicilik yapar. Onun için; yıllık abonenin da 55 para olmasının yerinde olacağı kanısındayım.

2- Dergi'de yayınlanan yazıların yazarlarını, hiç olmazsa uzaktan da olsa, tanıtma notu konulmasının yerinde olacağı kanısındayım.

3- Sadi Kapısız hemşerimizin Dergi ile ilgisini gerektiren girişimi ile, İstanbul Derneğinin de katkısının sağlanmasının çok gerekli olduğu kanısındayım.

4- Dergi'de, daha önceki yayın yaşamında da olduğu gibi, abone adreslerinin yayınlanmasının gereğine inanıyorum. Bu durumda kimlerin nelerde olduğunu da öğrenerek ayrıca bir hizmet yapılacağı kanısındayım.

5- Gelecek sayıda, reklam değerlerinin belirlenmesinin iyi olacağını sanarken, bu değerlerin abarı olmamasına özen gösterilmesinin daha iyi olacağı kanısındayım. Özellikle Ağın'dan verilecek reklâmlara özel bir indirim konulmasının yararlı olacağını sanıyorum.

6- Geçen dönemde olduğu gibi, şimdi de illerde yahut ilçelerde abone görevlileri bulunmalı, bu hemşerilerimizin, hatır gönül yöntemi ile de olsa, beşer onar abone bulmalarının gereğine inanıyorum. Bilinen bir gerçek ki; Derginin yaşaması abone durumuna bağlıdır.

Fırsat düşmüşken hepimizi döne döne kutlar, sevgi ve selamlarımı sunarım.

**İsmail BEYDEMİR
AĞIN**

**AĞIN KÜLTÜR VE DAYANIŞMA
DERNEĞİ**
NECATİBEY CADDESİ NO: 20/16
ANKARA

**SAYIN BAŞKAN VE
YÖNETİM KURULU ÜYELERİ**
22.10.1991

Eylül / 1991 ayı itibariyle yayımlanan derginizi bir arkadaşta görerek zevkle okudum.

Sayın hemşehrilerimizin üstün gayretleriyle çalışarak birlik ve beraberliği sağlayarak geleneklerimizi, örf ve adetlerimizi, ilçemizin coğrafi yönden konumunu dile getirerek herkese duyurmanızdan dolayı sizlere minnettarım.

Hele Halit HOCAOĞLU'nun koşmasını (Şiirini) okudukça ne kadar duygulandığımı sizlere tarif edemem.

Vatanımız için çok önemli, yöremiz için o kadar zararlı ve mahrumiyete boğan Keban Barajı nedeniyle ulaşımımızın o kadarda zorlaştığını, iptidai usullerle (salla) ulaşım sağlanırken 5 kişinin bu yerde çiğlik ata ata boğulduğunu, 1991 yılı ilkbaharında Erzurumlu olup, Keban'da görev yapmakta iken Ağın'a arkadaşını ziyarete giden bir polis memurunun feribotu bekleme sırasında arabasının göle kayması nedeniyle polis memuru arkadaşımızın kendisini arabanın önüne atıp, sade eşini kurtarabildiği, iki küçük çocuğunun gözleri önünde ızdırıp çekerek boğulduğunu, Karamağara mevkiinde feribotun geçmesi için yapılan fuzuli masrafların bir köprü yapımı kadar masraf edildiğini, köprü yapımı içinde yine fuzuli olarak her iki tarafındada sondajlar yapılarak sağlam çıktığını, Milli servet diye dilimizden düşürmediğimiz bu sözcüğü düşünürken yapılan masrafları ve ulaşımın sağlanabilmesi için çalışan bu feribotunda zamanla çalışa çalışa çürüyüp gideceğini, yenisinin yine çürümeye terk edilmek üzere bu yere geleceğininide dile getirmenizi tüm Ağın'lılar olarak sizden beklemekteyiz.

Sayfalar doldurularak kitaplar yazılsa dahi ilçemizin çilesinin bitmeyeceği nedeniyle bu derneğin kurulmasında öncülük eden tüm

hemşehrilerimize ve derneğin yöneticilerine saygılarımı sunar, derneğin gayesinin anlamlı şekilde herkese duyurmanızı bekler, derneğimize abone olabilmem içinde gerekli şartlarınızın bildirilmesini bekler tekrar sevgi ve saygılarımı sunarım.

Mustafa KAYHAN
Tapu Sicil Müdürü-KEBAN

**AĞIN KÜLTÜR ve DAYANIŞMA
DERNEĞİNİN**

**SAYIN BAŞKANI VE
DEĞERLİ YÖNETİM KURULU ÜYELERİ**
23.10.1991

Derneğimizin Yönetim Kurulunda almış olduğu, Ağın Dergisinin yeniden çıkartılması ve her alandaki sosyal faaliyetlerinizden dolayı, biz Ağınlı hemşehrilerimiz olarak sizlere teşekkür ediyor, Saygı ve Sevgilerimizi sunuyoruz.

Resmi ve şahsi işlerinizin yanında, bütün Ağın'lıları temsil edecek olan bu kararınız şahsım ve hemşehrilerimizi hakikaten son derece duygulandırmıştır.

Bu vesile ile, bir kaç yıldır Ağın'a gidememenin üzüntüsünü yaşayan Ağın'lı olarak bunu dile getiren küçük bir şiirimi gönderiyorum.

Hepinize her sahadaki çalışmalarınızda başarılar diler, gelecek Aydınlık günlerin hepimiz için olmasını temenni ederim.

Fikret TAYAZ
ANKARA
SAYIN MUAMMER NİKSARLI
3.12.1991

Dergimizin tekrar yayın hayatına dönmesi bizleri çok sevindirdi. Benim Ağın'la ilgili çeşitli fotoğraf ve foto-röportaj çalışmalarım var; bunları ileride sizlere göndereceğim. Bu seferlik ninemin (Uzungil'de Hanife Sakallıoğlu'nun) bir fotoğrafını gönderiyorum; baskıda kullanabilir misiniz? Kullandıktan sonra bu adresime geri gönderirseniz (fotoğrafı) sevinirim. Çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Selamlarımı iletiyorum...

Erdal YAZICI
İSTANBUL

İKRA!

4.Aralık.1991

Ula İsmail, (seni tanımıyorum çekil karşımdan)
Ula Vakıf, Ula Muammer, Ula kör Nihat, Ula Kel
Nihat, Ula Rüştü,

Oraya gelir hepinizi sıra dayacağına çekerim. Bu nasıl dergi ula, utanıp arlanma yokmu sizde. El arı düşman körü bir formacık, birkaç imzalı yazı, ula hiç arlanmıyor musunuz. Ağın Ağın Ağın çıktı çıktı bir dağın kadar dergi. İlk sayıyı haydi başlangıç dedik, ya bu ikinci sayı ne ula utanmaz. Her biriniz iki satır yazsak, bir kitap olur ula arlanmazlar. Her cuma toplanıp zıkkımlandığınız yerde onar satır yazsanız, dört haftada bir yazı olur. Yahu ne oldu size üzerinize Ağınlılık çökmüş. Duruma ciddi yaklaşın. Bir Yeşil Arapgir'e bakın Yeşil Eğin'e bakın da utanın, Ağınlı yazarlar var içinde siz ne halt yiyorsunuz anlamadım. Ya adam gibi bir dergi çıkarın yahut da kapatın gitsin. Bakın çocuklar daha önce de yazdım bir kere daha söylüyorum: Sadi ile işbirliği yapın, onun güzel olanakları var, geniş roklam alabilme durumu var. Atmışsınız bir çağanın üstüne, gel keyfim gel.

Efendiler lütfen duruma eğilelim. Bu mektubumu ciddiye alın yoksa karışmam. Hiç birinize selam etmiyorum.

**İsmail BEYDEMİR
DİYARBAKIR**

**SEVGİLİ MUAMMER
SAYIN BAŞKAN**

3.Mart.1992

Yılbaşı dönüşümü müteakip bugünedek bir taraftan araştırmalarımı sürdürürken diğer taraftan külüstür bir yazı makinası tedarik edebildim. Dergide yayınlanmak dileğiyle gönderdiğim konu ilişikte sunulmuştur. Herhalde tefrika halinde yayını dünülecektir. Yazı kurulunuzun kararına saygım var.

Saniyen henüz abone olmama sıra gelmiş bulunuyor. Geçmiş sayılardan 12/91 dahil 1992'nin ilk 5 ayını kapsayan 6 aylık ücreti ilgili hesap numarasına yatırıyorum.

Gelelim sadede:

İyisin inşaallah, çoluk çocuk nasıllar, sevgi ve saygılarımı iletiver. Annen, baban sıhhat ve

afiyette olsunlar, selam eyle, yarenlere de selam olsun. Onlar gözlerinden nasıl öpüleceklerini bilirler.

Hane halkı iyi olup herbiri kendi içinde gücündedir. Onların selam ve saygılarını ulaştırıyorum.

Bilvesile en iyi temennilerle gözlerinden öperim.

**İlhami TURAN
Karşıyaka/İZMİR**

**Ağın Kültür ve Dayanışma Derneğinin,
Ağın Düşün ve Sanat Dergisinin
Sayın görevlileri, muhterem
hemşehrilerim!**

4.Mart.1992

Hem Derneğimizin, hem Dergimizin hedeflendiği amaçlara ulaşmasını bütün içtenliğimle diliyorum.

Şu ana kadar çıkmış bulunan dört sayılık derginin içeriği ve görev alan değerli hemşehrilerimizin bilinen konuları, başarılı olunacağı konusunda büyük umut ve güven vermektedir.

Dilden dile, gönülden gönüle akışımızda, küllenmiş özlem ateşimizin ortaya çıkarılmasında, birliğin sağlanmasında, en büyük etken özverilerinizde hazırlayıp sunduğunuz, bu eser olacaktır.

Tüm görevlilere başarılar diliyor, büyük heyecan duyup, duygulandığımı belirtmek istiyorum.

Saygılar... Sevgiler sunuyorum.

**Ahmet SAMUR
İSTANBUL**

VAKIF'CIĞIM

Arzu etmeme rağmen bugüne kadar elime form geçmediği için dergye abone olamadım. Bugün Rahmi'den formu alır almaz 120.000 TL (Bir yıllık) posta çekiyle PTT'ye 07.04.1992 tarih ve 00848 sayılı havale ile gönderiyorum.

Bundan sonra dergileri bekliyor, hepinize selam sevgi ve saygılar sunarım.

Ali KABASAKAL

SAYIN HEMŞERİLERİM VE DERNEK BAŞKANIM

Ben önce kendi özgeçmişimi kısaca belirtmek istiyorum.

Adım. Azmi Öcal müderris Hüseyinefendi Mah. (Lollar)den. Ali Rıza Öcal (Tombul)'ın oğlu çakıl bacının torunu. Mustafa Turgut Öcal'ın yeğeniyim. Yaklaşık 20 yıldır İzmir'de ikamet etmekteyim ve **Petkim Petrokimya Holding Aliğa'da** Tekniker olarak görev yapmaktayım.

Derneğinizin çıkarmakta olduğu dergiye abone olmak istiyorum. Ancak bu zamana kadar. Adıma herhangi bir dergi gelmedi fakat beni son derece mutlu eden ve çok duygulandıran. 6 Adet Ağın dergisi 10 Nisan 92 tarihinde adresime geldi gelen sayılar. Şöлле: Eylül-91/Ekim-91/Kasım 91/ Aralık-91/Ocak-92/Şubat-92. Mart ve Nisan sayıları henüz elime geçmedi. Şu andan itibaren beni üyeniz kabul edin. Ödeme şeklim 6 aylık dilimlerde halinde olacak. İlk dilim 60.000 TL. Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği 101843 nolu hesaba gönderiyorum. İkinci dilim ödemeyi mayıs ayı içinde yapacağım. Sizden tek isteğim, dergiler aylık çıkıyor ise bunların her ay zamanında gelmesi beni çok memnun edecektir. Çünkü İzmir'de oturan Ağın'lı hemşerilerime gelen dergileri gösterip onları üye etmek için elimden gelen tüm gayreti bundan böyle gösterecem. Çünkü Ağın'ımıza ve Ağın'lıya hizmet için varız. Aynı zamanda İzmir'de Ağınlılarla ilgili haberler olursa bunları da, derneğe kısa zamanda iletmeye çalışacağım.

Selamlar saygılar benim değerli Ağın'lı hemşerilerim.

**Azmi ÖCAL
İZMİR**

SAYIN VE SAYGI DEĞER HEMŞERİLERİM

Evvelce kendimi tanıttayım; Ağın ilçesi (Zabulbar) Bahadırlar Köyünden olup, şu anda Keban Tapu Sicil Müdürü olarak görev yapmaktayım.

Ağın'ın kültürü, ileri görüşlülüğü, tahsili, tüm hemşehrilerimin birbiriyle bağlılığı, saygı ve sevgisi ile Ağın'lı olmamla iftihar ederim.

Güzel Ağın'ımızın Keban Barajı Nedeniyle üç tarafı su ile çevrili ve bir yarım ada haline geldiği,

bu nedenle ulaşımı bir sorun haline geldiği, 250-300 metre genişliğinde Baraj Gölünden Feribotla geçildiği, bilakis geceleri acil bir hastanın ulaşım gereği ölüme terk edildiği, Feribot'un bir anarya yapana kadar karşıdan karşıya geçtiği, bu kadar kısa bir zaman için gidiş ve dönüş küçük Otobüsler için 50.000 lira, taksiler için 30.000 lira oluşu, ufak bir iş yeri olan deri Fabrikasının kapatılışı, Elazığ-Ağın arasının asfalt yol olup, yolcu biletinin 15.000 lira, Keban Ağın arası 35 kilometre olup, 11.000 lira oluşu, sahipsizliği nedeniyle mahrumiyete boğulmuş bu güzel yurt köşesinin yetkililercede unutulmuş olduğunada özgünüm.

Saygılarımla.

Mustafa KAYHAN

NOT: Derginizin 9-10/91 sayılarında dergi ile gönderildiği bildirilen abone formu maalesef çıkmamıştır. Abone olabilmem için abone formunun gönderilmesini,

Güzel Ağınımızın tanıtımı için yazımı müteakip bir çok yazılar gelecektir. Yayımında arzedeirim.

SAYIN AĞIN DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ 28.Ocak.1992

Sorumluları;

Sevgili Ağınımız'ın da kendini anlatan, tanıtan bir dergisinin olması ne güzel! İstedim ki başladığınız ve başarıyla sürdürdüğünüz bu güzel işte -küçükte olsa- benim de bir katkı olsun.

Uzun süredir ailemden ve bağrında yetiştiğim Ağınım'dan ayırdım. Bu süre içinde memleket özlemi ne demekmiş anladım. Ben Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü, 1. Sınıf öğrencisiyim. Okulumun tatile girmesi nedeniyle Ağın'a ve buradaki sevdiklerime kavuştum. Ne güzel şeymiş bunu yaşamak... Çok özlemek ve nihayet kavuşmak!

Sizlere yaptığınız bu değerli işinizde başarılar diler, sevgi ve saygılarımı sunarım.

Handan ÇUKACI

AĞIN

AĞIN'dan ESİNTİLER

"Yeşil
Tepelerin
Orta
Yerinde,
Ak
Gerdan
Üstünde
Zümrüte
Benzer..."
(26/2/1992)

"AĞIN'da
Leblebi
Kızgın
Kumda
Yapılır."
Yiyenlere
Bir
Sorun,
"Gerisi
Nerde
Bulunur?"
(21/8/1986)

Fotoğraflar: H. Cüneyt ÖZKUL

ÇOCUK VE SORUNLARI

Oya OTMAN

Yükseliş Koleji Orta 1. Sınıf Öğrencisi

(Bende bir çocuğum ve bunlar sadece benim düşüncelerim.)

Çocuğum yapma demedim mi ben sana? Yavrum! yeter!

- Ödevini yaptın mı?
- Yaptım
- Yapmadysan öldürürüm seni!

İşte bunun gibi şeyler hep çocuklara yapılan tehdit ve azarlar. Ama bence bu gibi konular hakkında tartışmak çok anlamsız. Böyle konularda neden bize de büyük gibi davranmıyor sunuz? Veya kendinizin de bir zamanlar çocuk olup böyle şeyler yaşadığınızı düşünmüyor sunuz? Böyle düşünseniz her şey kavgasız, dövüşsüz olurdu...

Hele, tamam deyip yapmamanız çok sinir bozucu ve en kötüsü biz çocukların sizlere karşı güvenimizi sarsan şeyler. Sanki çocukken yaşadığınız kötü olayların hincını bizden çıkartıyor sunuz. Yaşadığınız şeyleri illaki bize de yaşatmanız gerekmez.

Bu olay çocukların en büyük sorunudur.

Çocukların sözlerine aldırmamanız da ikinci büyük sorun. Bir konu hakkında konuşma hakkımız yokmuş gibi davranıyorsunuz. Böyle oluncada bizler düşünce konusunda gelişemiyoruz. Büyüdüğümüz zaman sıkılgan oluyor ve kendi haklarımızı savunamıyoruz. Sonra bizim çocuklarımıza da böyle öğrendiğimiz için böyle öğretiyoruz. O çocukta kötü bir vatandaş olarak yetişiyor. Hep diyorsunuz ki "Geleceği gençler yönlendirecek" eğer biz geleceği yönlendireceksek bizi iyi yetiştirin.

Bence çocuklarda söz hakkı verip, onların söylediklerini yapmanız gerek. Ama bu konuda da aşırıya kaçarsanız çocuk şımarık olmaya başlar. Bu yüzden de bu konuda normali yaşatmanız lazım. Çünkü bu en doğrusudur.

Ayrıca "Sen yapamazsın yavrum, sen nereden bileceksin" gibi sözler söylememelisiniz. Çünkü bunlar sonunda çocuğun hiç bir şeyi doğru yapamayacağını düşünmesine sebep olur ve bu sözler çocuğun çekingenliğe ve tembelliğe başvurmasını sağlar. Böyle olmamalı, bizlerinde bazı şeyleri yapabileceğimizi söylemeli ve bize de yaptırmalısınız.

Çocuklar bazan büyüklerden daha zeki, becerikli ve daha başarılı olurlar. Bu da illaki çocukların her zaman ve her yönden küçük olmadıklarını gösterir.

Çocuk önemli bir varlıktır. O yarının bilim adamı, doktoru, mühendisi olabilir. Ayrıca her iş önemli, ayrıcalıkları olan bir iştir. İşinin ne olacağı hiç önemli değildir. O yarının büyüğüdür. Onun Ruh sağlığını bozmamak gerekir. Ruh sağlığı bozuk olan çocuk kendine güveni olmayan çocuktur. Bu çocuklar da kişilikleri bakımından iyi gelişemezler Hep birilerini kıskanırlar, hiç bir yaratıcılıkları olmaz. Kendilerini bir hiçmiş gibi görürler. Bu kötülük çocuğa yapılmamalıdır.

Çocuğun iyi bir aile ortamında büyümesi Ruh sağlığını çok iyi bir biçimde etkiler. Çocuğun Ruh sağlığı onun kişiliğini belirler.

HABERLER

— Şemsettin KORKMAZ'ın torunu, Erol KORKMAZ'ın kızı Çiğdem ile Merhum Faik 'JYANIK'in torunu, Dündar UYANIK'ın oğlu Geyhun 8.8.1992 cumartesi günü Ağın'da evlenmişlerdir. Tebrik eder ömür boyu mutluluklar dileriz.

Bir yasadıkda gocayesiz."

— Şemsettin KORMAZ'ın torunları, Varol KORKMAZ'ın oğlu Tunca ile Birol KORKMAZ'ın oğlu İlker 12.8.1992 çarşamba günü sünnet oldular. KORKMAZ ailesine hayırlı olsun.

"Allah daha büyük mürüvvetlerini gösterebilir"

— Mineyik'li (Dürümlü) Mustafa TAŞKIN'ın oğlu Av. Nurettin TAŞKIN ve eşi Ayninur TAŞKIN'ı 12.8.1992 tarihinde Manisa'da geçirdikleri trafik kazasında kaybettik.

Merhum ve Merhume'ye tanrıdan rahmet, tüm yakınlarına baş sağlığı dileriz.

AĞIN'dan Haberler

— Her sene geleneksel olarak, Beyelması Köyü Güzelleştirme Derneği tarafından düzenlenen LEBLEBİ ŞENLİĞİ 7-9 Ağustos tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Şenlikte Şiir Okuma Yarışması düzenlenmiş, yarışmayı Meteoroloji müdürü Ergün YILMAZ kazanmıştır. Beyelması Köyü Güzelleştirme Derneğini kutlar çalışmalarının devamını dileriz.

— DYP Ağın İlçe Kongresi yapılmıştır. Başkanlığa Naci EMİROĞLU yeniden seçilmiştir. Kendisini kutlar başarılar dileriz

GEÇEN SAYIDAKİ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	D	E	M	B	E	L	E	B	O	Ç	C	I	K	H	A	M	S	O	R	
2	E	K		B	O	B	O	P						R	E	H	A	S	I	
3	T	O	S	B	A	E	A		A	S	L			K	U	Z	U	L	A	H
4	T			B										S	A	D	E		A	Y
5	O													O	S	T	U	N	U	Z
6														A	M	D				
7	T	I	R	E	S	I	S							A	V	T	U	M	A	N
8	U	T	E	R	U	S								E						
9	Z	A	M	K										S	I	K	I	Ş	I	K
10														T	V	I	R	A	Z	
11	T	E	Z	E	K															
12	E																			
13	K	U	T	E																
14	E	N	E	R	L	E														
15	S	A	K	K	A	R	A													
16	A	L	F	A	B	E														
17	K	U	N																	
18	A	R	Ç																	
19	L	A																		
20	L	I	R	E	A	T														

